

Västerås stads policy för alkohol-, narkotika-, dopnings-, tobaks-, och spelprevention (ANDTS)

Antagen av KF den 9 mars 2023

DNR: 2022/01465

Innehåll

Västerås stads policy för alkohol-, narkotika-, dopnings-, tobaks-, och spelprevention.....	3
ANDTS-brukets konsekvenser	3
Det ANDTS förebyggande arbetet sker på olika nivåer i Västerås:.....	4
Målområden	4
1. TILLGÅNG TILL ALKOHOL, NARKOTIKA, DOPNINGSMEDEL, TOBAK OCH SPEL OM PENGAR SKA MINSKA	4
2. BARN OCH UNGA SKA SKYDDAS MOT SKADLIGA EFFEKTER ORSAKADE AV ALKOHOL, NARKOTIKA, DOPNING, TOBAK OCH SPEL OM PENGAR.	4
3. ANTALET VUXNA SAMT BARN OCH UNGA SOM UTVECKLAR BRUK, RISKBRUK, SKADLIGT BRUK, ELLER BEROENDE AV ALKOHOL, NARKOTIKA, DOPNING, TOBAK OCH SPEL OM PENGAR SKA SUCCESIVT MINSKA.	4
4. VUXNA SAMT BARN OCH UNGA MED BRUK, RISKBRUK, SKADLIGT BRUK ELLER BEROENDE SKA UTIFRÅN SINA FÖRUTSÄTTNINGAR OCH BEHOV HA ÖKAD TILLGÄNGLIGHET TILL VÅRD OCH STÖD AV GOD KVALITET	5
5. ANTALET VUXNA SAMT BARN OCH UNGA SOM DÖR OCH SKADAS PÅ GRUND AV SITT EGET ELLER ANDRAS BRUK AV ALKOHOL, NARKOTIKA, DOPNING, TOBAK OCH SPEL OM PENGAR SKA MINSKA ...	5

Program	uttrycker värdegrunder och förhållningssätt för arbetet med utvecklingen av Västerås som ort inklusive koncernen Västerås stad
Policy	uttrycker värdegrunder och förhållningssätt för arbetet i koncernen Västerås stad
Handlingsplan	anger strategier och konkreta åtgärder för att nå den politiska viljeinriktningen och fastställda mål på olika nivåer i organisationen
Riktlinje	säkerställer ett riktigt agerande och en god kvalitet i handläggning och utförande i koncernen Västerås stad

Västerås stads policy för alkohol-, narkotika-, dopnings-, tobaks-, och spelprevention

Västerås stad ska verka för ett samhälle fritt från narkotika och dopningsmedel med minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och spel om pengar samt ett minskat bruk av tobak.

Denna policy tydliggör Västerås samlade inriktning, värdegrund och förhållningssätt gällande alkohol-, narkotika-, dopnings-, tobaks-, och spelprevention (ANDTS-prevention).

ANDTS-brukets konsekvenser

Alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobak och spel om pengar orsakar omfattande folkhälsoproblem som drabbar individen, familjen och samhället. ANDTS-bruk, skadligt bruk och beroende är nära förknippat med flera fysiska, psykiska och sociala konsekvenser. Förutom olika former av medicinska skadeverkningar och sjukdomar orsakar ANDTS-bruk även överdödlighet, olyckor, social utslagning, brott, misshandel, familje- och relationsproblem. En tidig debut med alkohol- och narkotikaanvändning under ungdomen riskerar att skapa störningar eller avbrott i processen att bli vuxen, vilket minskar möjligheten att slutföra utbildning och få arbete. Något som i sin tur ökar risken för social exkludering, psykisk ohälsa, kriminalitet och allvarigare missbruksproblem senare i livet¹.

Västerås stads ANDTS arbete bidrar till den nationella folkhälsopolitikens övergripande mål om att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa för hela befolkningen och sluta de påverkbara klyftorna inom en generation.

Policyn för ANDTS utgår från den nationella ANDTS strategin och bidrar till Västerås stads arbete med hållbar utveckling och Agenda 2030 samt stadens Program för social hållbarhet och dess handlingsplan.

Policyn är förenlig med FN:s Barnkonvention, bland annat artikel 33 som handlar om att skydda barnet mot narkotika, Västerås stads jämställdhetspolicy och Handlingsplan för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete.

¹ Sundell och Forster 2005

Det ANDTS-förebyggande arbetet sker på olika nivåer i Västerås:

Universell prevention riktas till alla individer oavsett graden av upplevd risk, skada eller problem, det vill säga befolkningsinriktade åtgärder som vidtas innan problem uppstår.

Selektiv prevention riktar sig till grupper som identifieras med en specifik riskfaktor(er). Åtgärder syftar till att identifiera och stödja personer i risksituationer och/eller med riskbeteende så tidigt som möjligt.

Indikerad prevention arbetar med individuellt identifierade personer med kroniska eller allvarliga symptom eller problembeteende(n).

Målområden

1. TILLGÅNG TILL ALKOHOL, NARKOTIKA, DOPNINGSMEDEL, TOBAK OCH SPEL OM PENGAR SKA MINSKA

Grundläggande för att minska skadeverkningar och problem relaterat till alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel är att begränsa tillgång och tillgänglighet.

Kommuninvånarna ska ha god tillgång till evenemang och offentliga miljöer som är fria från ANDTS.

2. BARN OCH UNGA SKA SKYDDAS MOT SKADLIGA EFFEKTER ORSAKADE AV ALKOHOL, NARKOTIKA, DOPNING, TOBAK OCH SPEL OM PENGAR.

Åtgärder för att minska nyrekrytering till tobak-, alkohol-, narkotika-, dopning- och spelmissbruk bland barn och unga är högt prioriterat. Det handlar om tillgänglighetsbegränsande åtgärder, skapa alkoholfria miljöer samt förebyggande och kunskapshöjande insatser. Ett särskilt fokus läggs vid att vidmakthålla en restriktiv hållning till ANDTS hos befolkningen.

Stadens verksamheter för barn bedrivs i en ANDTS-fri miljö.

3. ANTALET VUXNA SAMT BARN OCH UNGA SOM UTVECKLAR BRUK, RISKBRUK, SKADLIGT BRUK, ELLER BEROENDE AV ALKOHOL, NARKOTIKA, DOPNING, TOBAK OCH SPEL OM PENGAR SKA SUCCESIVT MINSKA.

Barn och unga ska upptäckas tidigt vid användande av ANDTS och adekvat stöd skall ges, företrädesvis via öppenvårdsinsatser.

Vuxna med risk- eller skadligt bruk eller beroende av ANDTS ska erhålla stöd.

4. VUXNA SAMT BARN OCH UNGA MED BRUK, RISKBRUK, SKADLIGT BRUK
ELLER BEROENDE SKA UTFRÅN SINA FÖRUTSÄTTNINGAR OCH BEHOV HA
ÖKAD TILLGÄNGLIGHET TILL VÅRD OCH STÖD AV GOD KVALITET

Västerås erbjuder genom flera huvudmän invånarna olika tillgängliga alternativ för att få stöd i att ta sig ur ett bruk, riskbruk, skadligt bruk eller beroende. Vård- och behandlingsinsatser erbjuds i olika delar av vårdkedjan. Även anhörigstöd och insatser för grupper med särskilda behov till exempel konstllhörighet och samsjuklighet (beroende och psykisk sjukdom) erbjuds. En god eftervård är avgörande för att vård och behandlingsinsatser ska ha effekt även på lång sikt.

5. ANTALET VUXNA SAMT BARN OCH UNGA SOM DÖR OCH SKADAS PÅ
GRUND AV SITT EGET ELLER ANDRAS BRUK AV ALKOHOL, NARKOTIKA,
DOPNING, TOBAK OCH SPEL OM PENGAR SKA MINSKA

Genom att öka medvetenheten i befolkningen om ANDTS-användningens effekter på hälsan kan normer och värderingar kring alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel påverkas. Liberaliseringstendenser gällande narkotika/cannabis ska motverkas.

VÄSTERÅS STAD

Kontaktcenter: 021-39 00 00

www.vasteras.se